

Сергей Саханенко

професор кафедри публічного управління та регіоналістики
ОРИДУ НАДУ при Президентові України, д.держ.упр., професор

Маргарита Ющенко

аспірант кафедри публічного управління та регіоналістики
ОРИДУ НАДУ при Президентові України
ORCID iD <https://orcid.org/0000-0002-5253-7323>

НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ У СФЕРІ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НА ЗАСАДАХ БАГАТОРІВНЕВОСТІ

Розглянуто можливість удосконалення системи надання адміністративних послуг у сфері реєстрації актів цивільного стану на засадах багаторівневого врядування. Доведено необхідність передачі повноважень щодо реєстрації актів цивільного стану органам місцевого самоврядування з залученням громадського та бізнес-сектору. Визначено необхідність передачі послуг у електронний спосіб, скорочення строків надання таких послуг та введення у вжиток критеріїв якості послуг. Запропоновано модель надання адміністративних послуг у сфері реєстрації актів цивільного стану на засадах багаторівневого врядування.

Ключові слова: адміністративні послуги; електронні послуги; багаторівневе врядування; субсидіарність; послуги у сфері реєстрації актів цивільного стану; органи публічної влади; суб'єкти надання послуг.

Sergey Sakhanenko

Professor of Public Administration and Regional Studies,
ORIDU NADU under the President of Ukraine, Doctor in Public Administration, Professor

Marharyta Yushchenko

PhD student of the Department of Public Administration and Regional Studies,
ORIDU NADU under the President of Ukraine
ORCID iD <https://orcid.org/0000-0002-5253-7323>

PROVISION OF ADMINISTRATIVE SERVICES IN THE FIELD OF REGISTRATION OF CIVIL STATUS ACTS ON THE BASIS OF MULTILEVEL

Problem statement. One of the most common administrative services in Ukraine is the state registration of civil status acts (hereinafter – DRACS), which includes registration of births and deaths, marriages and divorces, change of name of an individual, etc. Administrative services in the field of DRACS have significant features in relation to other types of administrative services both in terms and procedures of provision, and for the entities involved in this process. The current model of governance assumes a lot of subjectivity of the providers of relevant administrative services, which ensures the efficiency of their receipt due to the availability of choice and competition.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. In order to improve the quality of administrative services in the field of DRACS, it is advisable to study the conceptual framework of multilevel governance and the model of the system of administrative services in the field of civil registration and to develop general recommendations on multilevel principles in public administration.

Main material presenting. Improving of the system of administrative services in Ukraine is an urgent need, as the proper functioning of public authorities in this regard is a part of the main principles of the European Union aimed at democracy and the rule of law. One of the most important directions in the development of modern public administration is the paradigm of multilevel governance

According to the research of the Department of Public Administration and Regional Studies of ORID NAPA under the President of Ukraine in general, the model of multilevel governance includes a matrix of interactions of government (international institutions, public authorities, local governments), public and business sectors on international, national, regional, local and local levels. As we can see, the concept of multilevel governance mutually integrates network theory, the doctrine of governance and the paradigm of global governance.

One of the main principles of the multilevel system of governance and interaction of all levels and sectors of public power is subsidiarity.

The potential of multilevel governance in providing of administrative services can be most clearly illustrated by the example of administrative services in the field of DRACS.

In our opinion, the model of providing of administrative services in the field of registration of civil status acts on the basis of multilevel governance, includes the main elements.

According to this model, the subjects of administrative services in the field of DRACS can be:

- I. At the supranational (international) level:
  - Office of the United Nations High Commissioner for Refugees;

- International Red Cross and Red Crescent Movement.

II. At the national level:

- Ministry of Justice of Ukraine (hereinafter - the Ministry of Justice);

- Ministry of Foreign Affairs of Ukraine and diplomatic missions (embassies and consulates);

- State Migration Service of Ukraine (hereinafter - LCA).

III. At the regional (oblast) level:

- interregional departments of justice;

- territorial bodies of the State Migration Service of Ukraine;

IV. At the subregional (district) level:

- territorial subdivisions of the State Migration Service of Ukraine

V. At the local level (territorial community level):

- executive bodies of village, settlement and city councils.

VI. At the local level:

- Old age;

- Private notaries;

- Religious community

It is proposed to liquidate the existing territorial divisions of the DRACS. The basis for such a proposal is the conditions for the provision of administrative services in these bodies. It should be noted that during the twenty years of the DRACS in the system of state executive bodies, the state has failed to provide the departments of state registration of civil status with proper premises, provide comfortable conditions for citizens and employees, there are major problems with modern office and office equipment. etc. This leads not only to staff turnover and a rather low professional level of specialists who provide administrative services, but also to poor quality services and dissatisfaction of citizens in receiving such services.

We assume that the development of a multilevel model in the field of DRACS may lead in the future to the situation when such services will be available in the public sector. For example, religious organizations may have the authority to make appropriate changes to the State Register of Civil Status Acts and to draw up appropriate documents during temple ceremonies, child baptisms, and funerals.

We offer the provision of such services through the portal of electronic services, namely the submission of documents in electronic form for state registration of births and deaths. We also believe that not only the registration of births and deaths should be translated into electronic form as much as possible, but also that the subjects of registration should be able to accept applications for marriage registration and divorce in electronic form as well.

Conclusion. The proposed model of providing administrative services in the field of registration of civil status should provide the population with quality, convenient and affordable services in the field of state registration of civil status through the introduction and practical implementation of modern services. In the process of interaction between institutions and organizations of the governmental, public and business sectors that provide public services, administrative corruption must be overcome (inefficient mechanism for performing relevant functions), which is the main reason for dissatisfaction with the quality of administrative services, but also reduces trust in government.

Key words: administrative services; electronic services; multilevel management; subsidiarity; services in the field of registration of civil status acts; public authorities; subjects of service provision.

Постановка проблеми

Одним із найбільш поширених адміністративних послуг в Україні є державна реєстрація актів цивільного стану (далі – ДРАЦС), зокрема реєстрація народження та смерті, шлюбів та розлучень, зміна імені фізичної особи тощо. Адміністративні послуги у сфері ДРАЦС володіють значними особливостями щодо інших видів адміністративних послуг як за термінами та процедурами надання, так й за суб'єктами, що задіяні у зазначеному процесі. Сучасна модель врядування припускає багато суб'єктність надавачів відповідних адміністративних послуг, що забезпечує ефективність їх отримання завдяки наявності вибору та конкурентності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За сайтом Національної наукової бібліотеки ім. В. Вернадського протягом 2001–2021 рр. вийшло друком близько 1400 наукових публікацій в яких розглядаються різноманітні питання щодо сутності, видів адміністративних послуг, підходів до оцінювання якості надання, відповідних організаційно-правових засад, зокрема статті Н. В. Буханевич, І. В. Венедиктової, І. П. Голосніченка, І. Б. Коліушка, Г. М. Писаренко, Л. В. Прудіус, О. П. Скоро-

хода, В. П. Тимошука та інших. На тлі зазначеного питання організації надання адміністративних послуг в сфері ДРАЦС присвячено досить незначна кількість досліджень фахівців з державного управління, права, менеджменту тощо. В поодиноких працях Л. Н. Черненко [12], К. В. Химичук [11], М. В. Басілашвілі [2] розглядаються загальні тенденції розбудови механізму надання адміністративних послуг у сфері ДРАЦС. Відтак питання удосконалення надання адміністративних послуг у сфері ДРАЦС є недостатньо дослідженими у вітчизняній управлінській науці, хоча науковий інтерес до означених проблем є досить високим, у т.ч. в контексті питання щодо формування багаторівневої системи адміністративних послуг, до якої ДРАЦС є, на наш погляд, найбільш пристосованою.

Мета

Визначити концептуальні засади та окремі практичні рекомендації щодо надання адміністративних послуг у сфері ДРАЦС на засадах багаторівневості. Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. З метою покращення якості надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану є доцільним вивчення концептуальних засад багаторівневого врядування та моделювання системи надання адміністративних

послуг у сфері реєстрації актів цивільного стану та вироблення загальних рекомендацій на засадах багаторівневості для запровадження у діяльність органів публічного управління.

Виклад
основного
матеріалу

Вдосконалення системи надання адміністративних послуг в Україні, у тому числі в сфері ДРАЦС є нагальною потребою, адже належне функціонування органів публічної влади у цьому відношенні є складовою частиною принципів Європейського Союзу спрямованих на дотримання демократії та верховенство права. Сучасний розвиток публічного управління відбувається у двох напрямках: з одного боку, робляться зусилля щодо підвищення якості послуг, що надаються державою населенню, з іншого – формуються нові механізми залучення громадян до процесу прийняття та реалізації державних рішень [9, с. 9]. Окрім цього, глобальні зміни, що відбуваються останніми десятиліттями у країнах світу, зумовили перехід від традиційних ієрархічних моделей інституціонального «нашарування», на більш складні міжурядові відносини, за яких субнаціональні органи управління отримують прямий обмін з наднаціональними чи глобальними інститутами та навпаки [1, с. 47].

Одним з найбільш вагомих напрямків розвитку сучасного публічного управління є парадигма багаторівневого врядування («multi-level governance» або «multi-tiered governance»), яка виходить з того, що для забезпечення сталого розвитку необхідна побудова такої системи, яка б спиралася на міжрівневу взаємодію багатьох суб'єктів. Це передбачає наявність різних управлінських рівнів, компетенції яких взаємно перетинаються. За таких умов виникає складна мережа взаємодій, яка охоплює всі рівні (наднаціональний, національний, регіональний, місцевий) й сектори (публічний, громадський, бізнесовий) врядування одночасно. Завдяки зазначеному виникає спільна відповідальність за їх прийняття та реалізацію суспільних рішень [14].

Різні автори, даючи визначення концепту багаторівневого врядування, виходять з різних емпіричних спостережень і теоретичних конструкцій. Необхідно підкреслити момент відсутності концентрації влади і компетенції на національному або будь-якому іншому центрі. Влада поширюється на кілька рівнів і навіть може передаватися неурядовим акторам [4, с. 21]. При цьому актори «формально незалежні, але взаємозалежні функціонально» і «перебувають у комплексних відносинах один з одним» [8, с. 12].

Відповідно до досліджень кафедри публічного управління та регіоналістики ОРІДУ НАДУ при Президентіві України [1] у загальному вигляді модель багаторівневого врядування включає до себе матрицю взаємодій урядового (міжнародні інституції, органи державної влади, органи місцевого самоврядування), громадського та бізнесового секторів на міжнародному, національному, регіональному, місцевому та локальному рівнях. Як бачимо, в концепції багаторівневого врядування взаємно інтегровані теорія мереж, доктрина врядування та парадигма глобального врядування. Безумовно, кожна з них вкладає концепції багаторівневого врядування своє розуміння. Однак у цілому слід погодитися з А. Бенцем та Я. Попадополусом, що ознаками багаторівневого врядування є:

- наявність кількох центрів прийняття рішень;
- відсутність чіткої ієрархії поміж зазначеними центрами;
- мережева форма організації взаємодії поміж суб'єктами, що залучені до процесів прийняття рішень;
- рухомість а нечіткість меж мережі;
- учасниками взаємодії є представники експертного середовища, приватні організації та громадські структури;
- управлінський процес побудований на переговорних процедурах, пошуку консенсусу, укладанні угод, співробітництві, а не на примусі, контролі та наказах;
- домінування горизонтальних відносин поміж суб'єктами, неформальних моделей прийняття рішень;
- державні інститути відіграють не домінуючу, а другорядну роль [3].

Одним з головних принципів функціонування багаторівневої системи врядування та взаємодії всіх рівнів та секторів публічної влади є субсидіарність. Субсидіарність у багаторівневному врядуванні означитиме такий принцип розподілу повноважень за яким відповідні функції надаються тому рівню (від локального до наднаціонального) та тому сектору (публічному, громадському, бізнесовому) у якому зазначені функції будуть здійснюватися найбільш ефективно.

Багаторівневе врядування є надзвичайно динамічною системою, що характеризується гнучкістю й диверсифікацією взаємодій управлінських суб'єктів. Як зазначається, динамізм багаторівневого врядування задається його ексцентричністю (відсутністю центру) та принципом субсидіарності – зміна зовнішніх та внутрішніх параметрів системи багаторівневого врядування не може не викликати постійні «зсуви» у рівності та коливання у пошуку оптимальної, найкращої комбінації взаємодії її суб'єктів у обставинах конкретного часу та конкретних умов [1].

Найбільш виразно потенціал багаторівневого врядування у наданні адміністративних послуг може бути представлений на прикладі адміністративних послуг у сфері ДРАЦС. На нашу думку, модель надання адміністративних послуг у сфері реєстрації актів цивільного стану на засадах багаторівневого врядування, включає до себе основні елементи, які подані на рис. 1.

Відповідно до зазначеної моделі, суб'єктами надання адміністративних послуг у сфері ДРАЦС можуть бути:

- I. На наднаціональному (міжнародному) рівні:
  - Управління Верховного комісара ООН у справах біженців;
  - Міжнародний рух Червоного хреста та Червоного півмісяця.
- II. На національному рівні:
  - Міністерство юстиції України (далі – Мінюст);
  - Міністерство закордонних справ України та дипломатичні установи (посольства та консульства);
  - Державна міграційна служба України (далі – ДМС).
- III. На регіональному(обласному) рівні:
  - міжрегіональні управління юстиції;
  - територіальні органи Державної міграційної служби України;

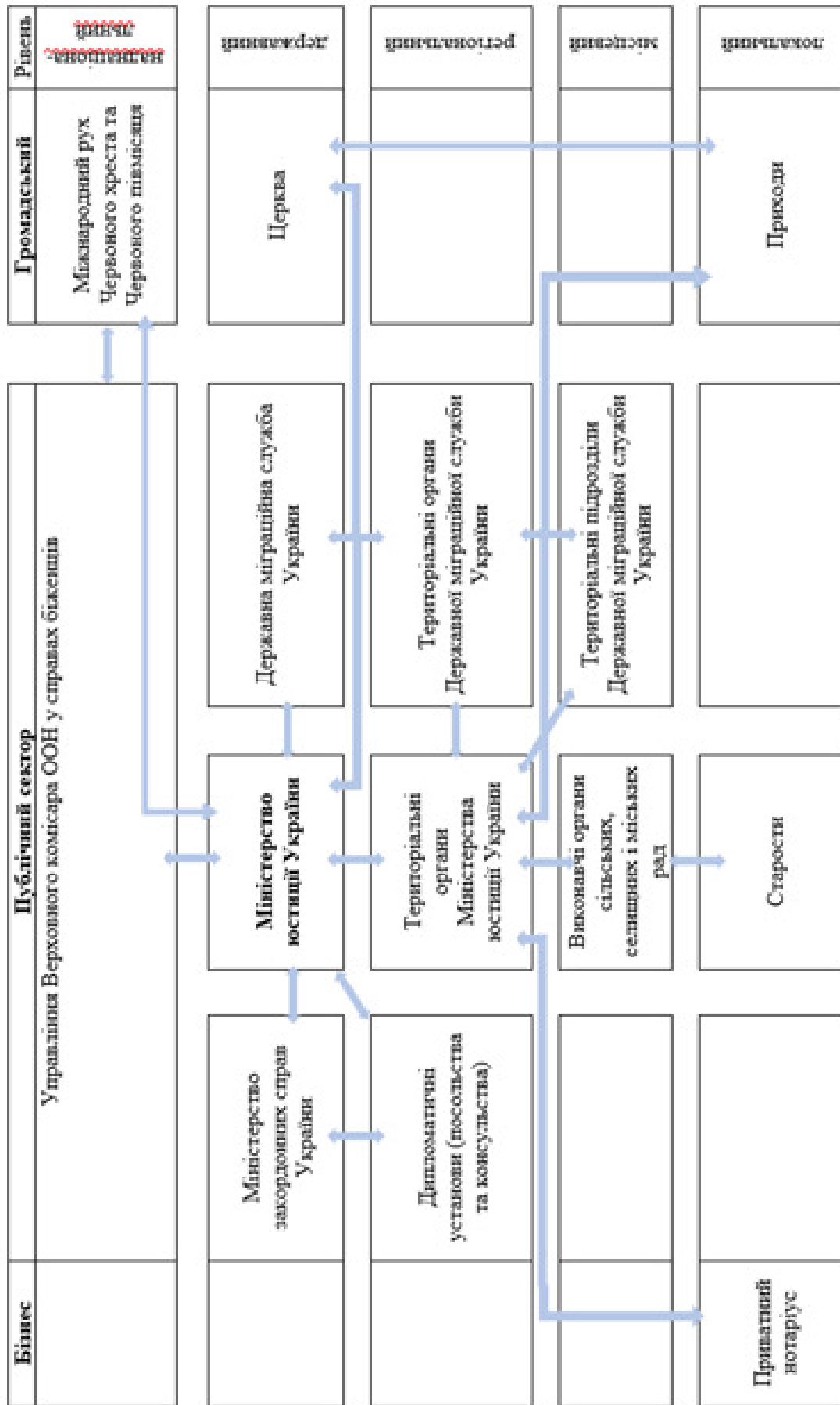

Рис. 1. Модель надання адміністративних послуг у сфері ДРАЦС на засадах багаторівневості (власна розробка авторів)

IV. На субрегіональному (районному) рівні:

- територіальні підрозділи Державної міграційної служби України

V. На місцевому рівні (рівень територіальної громади):

- виконавчі органи сільських, селищних та міських рад.

VI. На локальному рівні:

- старости;
- приватні нотаріуси;
- релігійні громади.

Якщо казати про міжнародний рівень, то слід зазначити, що сектор адміністративних послуг регулюється статтями Договору про заснування Європейського Союзу та Договору про функціонування Європейського Союзу, окремого протоколу до нього, а також кількома Директивами тощо. Крім того, існує кілька правових інструментів Європейського Союзу у сфері надання та регулювання публічних послуг: Договір про функціонування ЄС через звичайні законодавчі процедури, Протоколи, що зазначають принципи та механізми для забезпечення застосування послуг, директиви, рішення Суду ЄС, а також Хартія засадничих прав, в якій створені чіткі правові принципи, що гарантують доступ до послуг загальноєкономічного інтересу як основоположного права. Ст. 14 Договору про функціонування ЄС та Протокол №26 «Послуги» Договору висуває до наднаціональних органів та держав-членів три основні вимоги: забезпечення високого рівня якості послуг, їх безпеки та доступності, однакового ставлення та пропагування загального доступу і прав споживачів [13].

Виходячи із зазначеного, ряд адміністративних послуг у сфері ДРАЦС в окремих випадках можуть здійснюватися міжнародними організаціями. Зокрема, на наш погляд, з метою забезпечення прав людини під час військових конфліктів, у т. ч. на окупованих територіях, Військовий комісар ООН у справах біженців на підставі Уставу Генеральної асамблеї ООН у справах біженців, затвердженого Резолюцією 428 (V) Генеральної Асамблеї ООН від 14.12.1950 року [10] цілком можливо міг би надавати допомогу з питання реєстрації актів цивільного стану разом у співпраці з міжнародною громадською організацією Червоного хреста та Червоного півмісяця. Тим самим були б гарантовані права людини, що багато в чому пов'язані із документуванням її цивільного стану.

Серед національного урядового сектору провідне місце має належати Міністерству юстиції. В частині надання адміністративних послуг у сфері ДРАЦС до відання Мінюсту ми пропонуємо віднести формування та реалізацію державної політики у сфері ДРАЦС та здійснення контролю за її реалізацією виконавчими органами сільських, селищних та міських рад, територіальними органами ДМС, нотаріусам, надання їм необхідної методичної та практичної допомоги тощо.

До повноважень міжрегіональних управлінь Мінюсту в частині надання адміністративних послуг у сфері ДРАЦС пропонуємо віднести: реалізацію державної правової політики у сфері ДРАЦС та забезпечення роботи нотаріату. Крім того, міжрегіональні управління повинні забезпечувати доступ державних реєстраторів (державних службовців управлінь юстиції та управлінь ДМС України, приватних нотаріусів, посадових осіб виконавчих органів сільських, селищних

та міських рад) до єдиних державних реєстрів, держателем яких є Мін'юст. Велике значення має також здійснення контролю обігу свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану та забезпечення ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян. Нарешті, цей рівень може здійснювати заходи з підвищення кваліфікації державних службовців (МРУ та ДМС) та посадових осіб виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, приватних нотаріусів, які реєструють акти цивільного стану. Практичні питання в межах зазначених завдань мають бути покладені на відділи державної реєстрації актів цивільного стану Управлінь державної реєстрації міжрегіональних управлінь юстиції. Зазначені відділи повинні забезпечувати належне зберігання та оформлення суб'єктами реєстрації книг державної реєстрації актів цивільного стану, метричних книг та іншої документації, пов'язаної з державною реєстрацією актів цивільного стану, їх облік, а також збереження примірника актових записів цивільного стану, ведення в установленому порядку обліку книг державної реєстрації актів цивільного стану і метричних книг, передавання книг державної реєстрації актів цивільного стану і метричних книг на архівне зберігання.

Крім того, пропонуємо надати повноваження, за принципом екстериторіальності, щодо прийому заяв та розгляду матеріалів про внесення змін, поновлення та анулювання актових записів цивільного стану та внесення до Державного реєстру актів цивільного стану громадян відомості про народження фізичної особи та її походження, усиновлення, позбавлення та поновлення батьківських прав, шлюб, розірвання шлюбу, зміну імені, смерть, а також про внесені зміни до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання. У зв'язку із зазначеним, існуючі територіальні відділи ДРАЦС пропонується ліквідувати.

Підставою для такої пропозиції є умови надання адміністративних послуг у цих органах. Слід зазначити, що за 20 років перебування органів ДРАЦС у системі органів державної виконавчої влади, держава не спромоглася забезпечити відділи державної реєстрації актів цивільного стану належними приміщеннями, забезпечити комфортні для громадян та працівників умови перебування в них, є великі проблеми з обладнанням сучасною офісною та оргтехнікою тощо. Це призводить не лише до плінності кадрів та досить низького професійного рівня фахівців, які надають адміністративні послуги, але й, що важливо, до неякісних послуг та незадоволення громадян під час отримання таких послуг.

До повноважень ДМС та її територіальних органів пропонуємо передати функції з розгляду заяв та підготовку матеріалів про зміну імені (прізвища, власного імені, по батькові) фізичних осіб-громадян України. Заяви та підготовку матеріалів про зміну імені громадян України, які проживають на території України, приймати, розглядати, а також вести їх облік мають посадові особи Головних управлінь ДМС (територіальні підрозділи) за місцем їх проживання, а громадян України, які постійно проживають за кордоном – дипломатичні представництва або консульські установи України, в яких громадяни України перебувають на постійному консульському обліку.

Передача повноважень територіальним органам ДМС України з питання розгляду заяв та державну ре-

естрацію актів цивільного стану про зміну імені, покликано скороченням терміну розгляду заяви про зміну імені та зручності отримання цієї послуги.

Вважаємо, що при передачі цих повноважень до органів ДМС, строк розгляду заяви можливо скоротити до одного місяця та швидко, зручно, в одній установі подати заяву, здійснити необхідну перевірку та отримати свідоцтво про зміну імені і саме головне, в цій же установі подати заяву на отримання документу посвідчуючи особу громадянина України на нове ім'я (громадянина України за запропонованою процедурою будуть мати можливість на протязі двох місяців вирішити питання щодо зміни імені (один місяць) та отримання паспорту громадянина України (один місяць).

До повноважень виконавчих органів сільських, селищних та міських рад пропонуємо не делегувати, а передати повноваження у сфері державної реєстрації народження, з визначенням походження дитини, шлюбу, розірвання шлюбу та смерть. Про кожний факт реєстрації акту цивільного стану видавати відповідні свідоцтва про ДРАЦС. Також надати можливість приймати заяви та видавати повторні свідоцтва про державну реєстрацію та витяги з Державного реєстру актів цивільного стану громадян у порядку, передбаченому законодавством України.

В процесі об'єднання територіальних громад та створення відповідних виконавчих органів рад у системі місцевого самоврядування виник інститут старости. Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування» староста є посадовою особою місцевого самоврядування, який може представляти інтереси жителів свого органу у діяльності місцевої ради та її виконавчого комітету. З огляду на вищезазначене, сільська, селищна, міська рада об'єднаної територіальної громади своїм рішенням може уповноважити будь-який її виконавчий орган (структурний підрозділ) та посадову особу місцевого самоврядування на здійснення ДРАЦС, зазначивши при цьому населені пункти (пункт), на які будуть поширюватись його повноваження.

Незважаючи на те, що згідно діючого законодавства на теперішній час органам місцевого самоврядування делеговано повноваження у сфері ДРАЦС, але відсутність належної матеріальної бази, доступу до Державного реєстру актів цивільного стану та відсутність кваліфікованих осіб, які б забезпечили надання адміністративних послуг, призвело до невиконання ними покладених на них функцій, що викликає необхідність вжиття заходів для забезпечення надання якісних публічних послуг. Так, в Одеській області органами місцевого самоврядування здійснюється реєстрація актів цивільного стану до 10% від загальної кількості складених актових записів по регіону за 2016-2021 роки [5]. Тому, пропонуємо передати виконавчим органам сільських, селищних та міських рад повноваження у сфері державної реєстрації народження, з визначенням походження дитини, шлюбу, розірвання шлюбу та смерть з метою наближення цих послуг безпосередньо до споживача.

З метою утвердження концепту сервісної держави – держави для громадян і бізнесу, забезпечення належної реалізації прав фізичних та юридичних осіб у сфері надання публічних послуг, у тому числі адміністративних, Президентом України було здійснено суттєві кроки у цьому напрямку. Згідно з Указом Пре-

зидента України [6] постановлено завдання забезпечення запровадження можливості надання органами місцевого самоврядування та/або нотаріусами окремих публічних послуг, зокрема пов'язаних із реєстрацією актів цивільного стану. Від так, передбачене, що послуги в сфері ДРАЦС можуть надаватися не лише органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, але й буде створено повноцінна можливість надання таких послуг нотаріусами. Тобто у громадянина України з'являється додаткова можливість вибору де йому отримати таку послугу, й де найбільш якісно та привабливо вона буде надаватися, що повністю відповідає парадигмі багаторівневого врядування. Чим більше буде суб'єктів надання адміністративних послуг, тим якісніше буде послуга, у зв'язку з конкуренцією за право надання такої послуги, що призводить до швидкості, більшої доступності, кваліфікованими працівниками та у зручний для заявника час.

Не виключається залучення до надання певних адміністративних послуг й представників бізнесу. Так, відповідно до Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» [7], однією з основних засад внутрішньої політики в економічній сфері є впровадження європейських підходів у сфері делегування функцій держави суб'єктам господарювання. Ми пропонуємо надати повноваження у сфері ДРАЦС приватним нотаріусам, а саме надати можливість здійснювати державну реєстрацію шлюбу та розірвання шлюбу (відповідно до статей 106,107 СКУ). Нотаріуси цілком ефективно можуть проводити державну реєстрацію шлюбу, розірвання шлюбу та про кожний факт реєстрації акту цивільного стану видавати відповідні свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану. Крім того, приватним нотаріусам пропонуємо надати повноваження щодо видачі повторного свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану та витягу з Державного реєстру актів цивільного стану громадян у порядку, передбаченому законодавством України.

Припускаємо, що розвиток моделі багаторівневості у сфері ДРАЦС може призвести у подальшому до ситуації, що такі послуги можна буде отримати й у громадському секторі. Наприклад, релігійні організації під час проведення обряду вінчання у храмі, проведення обряду хрещення дитини, проведення обряду відспівування покійного можуть мати повноваження щодо внесення відповідних змін до Державного реєстру актів цивільного стану та оформлювати відповідні документи. Вважаємо, що це б дало можливість залучити релігійні організації різних конфесій до надання адміністративних послуг у сфері ДРАЦС та надати громадянам додатковий вибір щодо отримання таких послуг у різних суб'єктів надання таких послуг за власним впоодобанням.

Одне з основних завдань, які необхідно вирішити при наданні адміністративних послуг у сфері ДРАЦС, це надання цих послуг безпосередньо у комфортних для громадян місцях та у швидкий та зручний спосіб. Насамперед терміново потребує вдосконалення порядку реєстрації народження та смерть, це ті послуги, які необхідно надавати невідкладно. Ми пропонуємо надавати можливість громадянам отримувати ці послуги в електронному вигляді та надати можливість отримання цих послуг у ЦНАП, безпосередньо надавши

відповідні повноваження та функції адміністраторам ЦНАП.

На теперішній час визначений алгоритм надання цих послуг у ЦНАП не є ефективним, під час звернення заявника до ЦНАП, з використанням програмних засобів ДРАЦС формується заява, що підписується заявником і вноситься адміністратором в систему. Паперові документи передаються до відділу ДРАЦС в день звернення, або не пізніше наступного робочого дня у разі їх отримання поза робочим часом відділу. В результаті свідoctва про смерть та народження чи відмова ДРАЦС у проведенні реєстрації отримується в ЦНАП. Це вкрай не зручно, заявник двічі вимушений відвідувати ЦНАП для отримання однієї послуги, витрачаючи два дні. Крім того, одночасне залучення представника органу виконавчої влади та органу місцевого самоврядування для отримання однієї послуги не є ефективним. Це ще один аргумент для саме передачі повноважень у сфері ДРАЦС до виконавчих органів сільських, селищних та міських рад, щоб заявники отримували послуги безпосередньо, чи/або в ЦНАП, або у старости, а саме головне – отримували документ про підтвердження державної реєстрації швидко та у зручному для них місці, за власним вибором у зручний час.

Пропонуємо надання таких послуг за допомогою порталу електронних сервісів, а саме подання документів у електронній формі для державної реєстрації народження та смерті. Також вважаємо, що не тільки реєстрація народження та смерті повинна максимально бути переведена у електронну площину, а також отримання можливості суб'єктам реєстрації приймати заяви на реєстрацію шлюбу та розірвання шлюбу в електронному вигляді також.

Отже, у сучасних умовах держава багато в чому не спроможна самостійно забезпечити на належному рівні стандарти надання адміністративних послуг у сфері ДРАЦС. Від так забезпечення можливості надання таких послуг відповідними органами місцевого самоврядування, представниками бізнесу та громадському сектору забезпечуватиме, на наш погляд, конкурентне середовище у цій сфері, що за визначенням буде призводити до підвищення якості та оптимізації ціни за адміністративні послуги. Зрозуміло також, що за таких умов за державою має зберігатися контроль за законністю надання таких послуг.

Висновки

Запропонована модель надання адміністративних послуг у сфері реєстрації актів цивільного стану має забезпечити населення якісними, зручними та доступними послугами у сфері державної реєстрації актів цивільного стану шляхом впровадження та практичної реалізації сучасних сервісів обслуговування. За таких умов основне завдання органів публічної влади правильно донести суть реформ до громадян України. У процесі взаємодії інститутів та організацій урядового, громадського та бізнес секторів, що надають публічні послуги має бути подолана адміністративна корупція (неефективний механізм здійснення відповідних функцій), що і є основною причиною невдоволеності громадян якістю отриманих адміністративних послуг, але й та знижує довіру до органів влади.

Література.

1. Багаторівневе управління (multilevel governance) в умовах модернізації публічної влади в Україні: ко-

лективна монографія / за заг. ред. Л.Л. Приходченко. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 452 с.

2. Басілашвілі, М. Б. Проблеми правозастосовної діяльності органів виконавчої влади (на прикладі органів державної реєстрації актів цивільного стану в Україні): автореф. дис.... канд. юрид. наук (д-ра філософії). Харків, 2019. 22 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6680>.

3. Benz A., Papadopoulos Y. Introduction: Governance and Democracy: Concepts and Key Issues. Governance and Democracy: Comparing National. European and International Experience. L., 2006. P. 1–26.

4. Котковський, В.Р. Багаторівневе управління як механізм участі місцевих органів влади у виробленні та реалізації державної політики. Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць. 2015. Вип. 4. С. 21–25.

5. Офіційний сайт Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) URL: <https://just.odessa.gov.ua/> (дата звернення 25.09.2021).

6. Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг: Указ Президента України від 04.09.2019 р. № 647/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6472019-29441> (дата звернення: 30.08.2021).

7. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 р. № 2411-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17> (дата звернення 30.08.2021).

8. Piattoni Simona. Multi-level governance in the EU. Does it Work? Globalization and Politics: A Conference in Honor of Suzanne Berger. MIT, May 8 and 9, 2009. Pp. 12–16.

9. Розвиток системи управління в ЄС: досвід для України: наукова розробка. ЛДРІДУ.-К. 2013. С. 9 URL: <https://academy.gov.ua/.../8758fac7-4a4a-43ee-8de1-8dbd0124f12>. (дата звернення 28.09.2021).

10. Статут Організації Об'єднаної Нації в редакції від 16.09.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text (дата звернення 12.10.2021).

11. Химичук К. В. Правове регулювання надання адміністративних послуг органами юстиції України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2014. 20 с.

12. Черненко Л. М. Адміністративно-процедурне провадження з надання управлінських послуг органами державної реєстрації актів цивільного стану: автореферат дис. .... канд. юрид. наук. Одеса, 2011. 22 с.

13. Шереметьєва Л. А., Беца І. І. Концептуальні підходи, типи та види державних послуг в європейському Союзі та в Україні: порівняльний аналіз. URL: <http://academy.gov.ua › txts> (дата звернення 25.09.2021).

14. Яценко Т. Багаторівневе управління: аспект планування територіального розвитку. URL: <https://eesajou.mal.com-/2017/03/14/bagatorivneve-upravlinnya-aspekt-planuvannya-teritorialnogo-rozvitku/385-2014> (дата звернення: 30.09.2021).

References

1. Bahatorivneve upravlinnia (multilevel governance) v umovakh modernizatsii publichnoi vlady v Ukraini: kolektyvna monohrafiia / za zah. red. L.L. Prykhodchenko. Odessa: ORIDU NADU, 2019. 452 s.

2. Basilashvili, M. B. Problemy pravozastosovnoi diialnosti orhaniv vykonavchoi vlady (na prykladi orhaniv

derzhavnoi reiestratsii aktiv tsyvilnoho stanu v Ukraini): avtoref. dys.... kand. yuryd. nauk (d-ra filosofii). Kharkiv, 2019. 22 s. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6680>.

3. Benz A., Papadopoulos Y. Introduction: Governance and Democracy: Concepts and Key Issues. Governance and Democracy: Comparing National, European and International Experience. L., 2006. R. 1–26.

4. Kotkovskiy, V.R. Bahatorivneve upravlinnia yak mekhanizm uchasti mistsevykh orhaniv vlady u vyrobenni ta realizatsii derzhavnoi polityky. Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia: zb. nauk. prats. 2015. Vyp. 4. S. 21–25.

5. Ofitsiynyi sait Pivdennoho mizhrehionalnoho upravlinnia Ministerstva yustytzii (m. Odesa) URL: <https://just.odessa.gov.ua/> (data zvernennia 25.09.2021).

6. Pro deiaki zakhody iz zabezpechennia nadannia yakisnykh publichnykh posluh: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 04.09.2019 r. № 647/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6472019-29441> (data zvernennia: 30.08.2021).

7. Pro zasady vnutrishnoi i zovnishnoi polityky: Zakon Ukrainy vid 01.07.2010 r. № 2411-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17> (data zvernennia 30.08.2021).

8. Piattoni Simona. Multi-level governance in the EU. Does it Work? Globalization and Politics: A Conference in Honor of Suzanne Berger. MIT, May 8 and 9, 2009. Pp. 12–16.

9. Rozvytok systemy upravlinnia v YeS: dosvid dlia Ukrainy: naukova rozrobka. LDRIDU.-K. 2013. S. 9 URL: <https://academy.gov.ua/.../8758fac7-4a4a-43ee-8de1-8dbd0124f12> (data zvernennia 28.09.2021).

10. Statut Orhanizatsii Obiednanoi Natsii v redaktsii vid 16.09.2005 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text (data zvernennia 12.10.2021).

11. Khymychuk K. V. Pravove rehuliuвання nadannia administratyvnykh posluh orhanamy yustytzii Ukrainy: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk. Kyiv, 2014. 20 s.

12. Chernenko L. M. Administratyvno-protzedurne provadzhennia z nadannia upravlinskykh posluh orhanamy derzhavnoi reiestratsii aktiv tsyvilnoho stanu: avtoreferat dys.... kand. yuryd. nauk. Odesa, 2011. 22 s.

13. Sheremeteva L. A., Betsa I. I. Kontseptualni pidkhody, typy ta vydy derzhavnykh posluh v yevropeiskomu Soiuzi ta v Ukraini: porivnialnyi analiz. URL: [http //academy.gov.ua › txts](http://academy.gov.ua › txts) (data zvernennia 25.09.2021).

14. Yashchenko T. Bahatorivneve upravlinnia: aspekt planuvannia terytorialnoho rozvytku. URL: <https://eesajournal.com-/2017/03/14/bahatorivneve-upravlinnya-aspekt-planuvannya-teritorialnogo-rozvitku/385-2014> (data zvernennia: 30.09.2021).